

Yttrande från Ekonomiska och sociala kommittén om ”Meddelande från kommissionen: En handlingsplan för fri rörlighet för arbetstagare”

(98/C 235/19)

Den 2 december 1997 beslutade kommissionen i enlighet med artikel 198 i EG-fördraget att rådfråga Ekonomiska och sociala kommittén om ovan nämnda meddelande.

Sektionen för sociala frågor och familje-, utbildnings- och kulturfrågor, som ansvarat för beredningen av ärendet, antog sitt yttrande den 15 maj 1998. Föredragande var Gianni Vinay.

Vid sin 355:e plenarsession den 27-28 maj 1998 (sammanträdet den 28 maj 1998) antog Ekonomiska och sociala kommittén följande yttrande med 85 röster för, 1 röst emot och 1 nedlagd röst.

1. Inledning

1.1. Fri rörlighet för arbetstagare är en av hörnstenarna när det gäller den inre marknaden. I och med det definitiva genomförandet av den ekonomiska och monetära unionen ökar den effektiva och fullständiga tillämpningen av denna rättighet ständigt i betydelse.

1.2. I kommissionens meddelande presenteras en handlingsplan som baseras på högnivågruppens rapport om fri rörlighet för personer. Denna grupp inrättades 1996, med Simone Veil som ordförande, och avslutade sitt arbete genom att lägga fram sina synpunkter och förslag den 18 mars 1997.

1.3. Även om det har uppdateras efter hand är det regelverk som styr den fria rörligheten fortfarande i grund och botten samma som 1968. Detta beror på att de ändringsförslag som kommissionen utarbetade 1989 och 1990 inte har antagits av rådet.

1.4. Enligt högnivågruppen är detta regelverk numera otillräckligt och olämpligt och det är nödvändigt med omfattande revideringar och integrering, vilket även stöds av upprepade ställningstaganden från EG-domstolen som under de senaste decennierna har utvecklat en klar rättspraxis när det gäller dessa frågor.

1.5. Handlingsplanens strategi inriktas på fem insatsområden:

- Att förbättra och anpassa reglerna.
- Att öka insynen på arbetsmarknaden.
- Att stärka ansvarskänsla och samarbete.
- Att öka kunskaperna och medvetenheten om rätten till fri rörlighet.
- Att förverkliga nyskapande projekt.

1.6. När det gäller de regler som skall införas är det i första hand nödvändigt att vidta åtgärder för att

säkerställa att arbetstagarna kan dra nytta av den fria rörligheten. Särskilt viktigt är det att man reglerar rätten till bosättning, familjerätten och de frågor som rör lika behandling i allmänhet samt skattefördelar och sociala fördelar i synnerhet.

1.7. För att kunna utvecklas effektivt mot bakgrund av EU:s inre marknad måste arbetsmarknaden kännetecknas av en ökad spridning av information till medborgare och företag samt dessutom av en förstärkning av samarbetet mellan de offentliga arbetsförmedlingarna i alla länder och Eures-nätverket (European Employment Services).

1.7.1. Särskild uppmärksamhet skall riktas mot gränsområdena där arbetskraftens rörlighet utvecklas mest och där anställningsproblemen, den sociala tryggheten och skattesystemen har de största effekterna.

1.8. För att säkerställa att regelverket genomförs fullt ut och för att underlätta lösning av problem och konflikter när det gäller fri rörlighet för arbetstagare skall samarbetet mellan medlemsstaterna intensifieras och förstärkas genom att man inrättar särskilda strukturer för detta ändamål.

1.9. För att öka kunskapen och medvetenheten om rätten till fri rörlighet föreslår kommissionen särskilda åtgärder, bland annat seminarier och periodiska nyhetsblad för medborgare, jurister och offentliga myndigheter.

1.10. I kommissionsdokumentet vill man till sist främja nyskapande projekt för att underlätta arbetstagarnas fria rörlighet. Dessa projekt skall finansieras enligt artikel 6 i förordningen om Europeiska socialfonden (ESF).

2. Allmänna kommentarer

2.1. Kommittén ser positivt på åtgärdsplanen och uppmanar kommissionen att snabbt vidta särskilda åtgärder i enlighet med högnivågruppens synpunkter och slutsatser.

2.2. Ett ökande antal personer drivs bland annat av följande skäl att tillbringa mer eller mindre långa arbets-

eller studieperioder utomlands:

- Ekonomins ständigt ökande internationalisering.
- Medvetenheten om att EU skall utvidgas och gränserna avskaffas.
- Behovet av att hitta arbete eller förbättra sin karriär i ett annat land.

2.3. På det sociala planet måste man även beakta den fria rörlighetens effekter såväl när det gäller rättigheter, skatter, arbetsmöjligheter och sociala trygghetssystem som när det gäller den flyttande arbetstagarens familj som naturligtvis inte kan utsättas för påfrestningar som förändrar familjens sammansättning och dess inbördes förhållanden.

2.4. Det finns alltså oundvikliga och brådskande problem, men förseningen av regelverkets uppdatering som syftar till att främja arbetstagarnas rörlighet genom att erkänna deras rättigheter och skydd visar hur komplicerad frågan egentligen är. Å ena sidan krävs alltså att man gör en gemensam viljeansträngning och å andra sidan att man är öppen för att söka konkreta och tillfredsställande lösningar för alla parter.

2.5. Rörlighet för arbetstagare berör i huvudsak högutbildad arbetskraft och särskilda yrkesgrupper, till exempel inom byggnads-, restaurang- och hotellsektorerna. Dessutom finns det numera nya skäl att söka sig utomlands som antingen hänger samman med krav på praktik och erfarenhet av volontärarbete eller att hitta en anställning.

2.6. En ständigt ökande rörlighet inom unionen utvecklas dessutom i gränsregionerna. I dessa regioner måste man direkt ta itu med vissa problem och ett antal mycket viktiga frågor som till exempel rör den sociala tryggheten och skatterna.

2.7. Dessutom måste man ta hänsyn till de miljontals arbetstagare från tredje land som är utspridda över hela unionen. Även för dem uppstår problem med rättigheter och skydd.

2.8. Mot bakgrund av dessa synpunkter är det betydelsefullt att högnivågruppen har behandlat det verkliga genomförandet av den grundläggande principen för fri rörlighet för personer. Följaktligen skulle syftet och målsättningen med kommissionens handlingsplan för fri rörlighet för arbetstagare kunna verka alltför restriktiva. Handlingsplanen är dock inriktad på ett bredare erkännande av begreppet arbetstagare med tillämpning av den grundläggande principen för fri rörlighet som fastställs i EU-fördraget.

2.8.1. Kommittén är öppen för kommissionens synsätt när det gäller att på ett praktiskt sätt försöka koncentrera och utveckla styrmedel inom gemenskapen som rör fri rörlighet för arbetstagare. ESK anser dock att en parallell insats måste göras för att koppla samman detta initiativ med en mer underbyggd åtgärd som syftar till att öka den fria rörligheten inom unionen för alla

europiska medborgare — och särskilt uppmärksamma problematiken för arbetstagare med funktionshinder — och dessutom de personer från tredje land som har uppehållstillstånd i en medlemsstat⁽¹⁾. Det är nödvändigt att koppla samman arbetstagarnas rättigheter — deras gemensamma regelverk — med medborgarnas rättigheter, och de sociala rättigheterna med de medborgerliga rättigheterna.

2.9. Fullständigt undanröjande av de hinder som rör fri rörlighet och fri bosättning för europeiska medborgare, och inte enbart för arbetstagare, utgör i korthet en politisk, ekonomisk och social prioritet. Av den anledningen begär kommittén att rådet så snart som möjligt skall fatta nödvändiga beslut för att denna målsättning skall uppnås.

2.9.1. Kommittén önskar dessutom när det gäller en samordning av trygghetssystemen att man utsträcker kriteriet kvalificerad majoritet till att omfatta rådets beslutsprocess, i likhet med andra frågor som rör den inre marknaden.

2.9.2. Kommittén hoppas alltså att kommissionens initiativ även leder till en utjämning av de åsiktsskillnader som tidigare uttryckts av medlemsstaterna.

2.10. ESK stöder dock kommissionens initiativ att utvidga tillämpningsområdet när det gäller artikel 48 i EG-fördraget om fri rörlighet för arbetstagare. I synnerhet ser kommittén positivt på kommissionens försök att förbättra och utsträcka arbets sökandes rätt att bosätta sig i en annan medlemsstat och att förstärka rätten till familjers återförening när det gäller dem som bosatt sig i ett annat EU-land. Dessa åtgärder borde åtföljas av kompletterande medborgerliga rättigheter och skyldigheter som underlättar för de berörda parterna att delta fullt ut i det samhälle och den gemenskap som de lever i.

2.10.1. Samtidigt är kommittén medveten om att den juridiska ram som är nödvändig för den fria rörligheten enbart utgör ett första steg när det gäller att undanröja de hinder som finns för rörlighet. Trots framgångarna i denna fråga under de senaste åren finns det fortfarande vissa protektionistiska förfaranden som begränsar den fria rörligheten inom EU. Det finns nationell praxis som, vilket högnivågruppen betonar, hindrar medborgare från ett annat EU-land att få arbete inom den offentliga sektorn, trots de rättigheter som föreskrivs i fördraget och som bekräftas av EG-domstolens rättspraxis. Sådan nationell praxis måste definitivt avlägsnas.

2.10.2. De administrativa formaliteterna som rör uppehållstillstånd, sociala trygghetssystem och skatter

⁽¹⁾ EGT C 153, 28.5.1996.

begränsar ofta den fria rörligheten. Den tid som det tar att behandla klagomål och övervinna hinder för fri rörlighet uppgår i runda tal till fyra år och är för lång för att problemen skall kunna lösas i tid. I detta sammanhang skulle det därför vara lämpligt med snabba mekanismer för att lösa tvisterna.

2.10.3. Det finns brister och förseningar när det gäller det ömsesidiga erkännandet av kvalifikationer, utbildning och yrkeserfarenhet och dessutom är överförbara kompletterande pensionsrättigheter snarare undantag än regel. Medvetenheten om att en mångkulturell arbetskraft skulle innebära betydande konkurrensfördelar på den inre och på den globala marknaden är fortfarande föga utbredd. Man måste dock erkänna att de bristande språkkunskaperna är ett betydande hinder för den fria rörligheten i Europa.

2.11. I avsaknad av en bättre reglerad, strukturerad och effektiv fri rörlighet på gemenskapsnivå riskerar man konkurrens inom ramen för den inre marknaden som kan störa balansen. I själva verket finns det exempel på social dumpning, som inte regleras i direktivet om utsända arbetstagare, där arbetskraft som överförs till en annan medlemsstat har utnyttjats genom ett underleverantörsförfarande. Dessa förfaranden riskerar att framkalla nationella åtgärder som skulle kunna hota den individuella rätten till fri rörlighet.

2.12. När det gäller de framtida utvidgningarna av EU påminner kommittén om att frågan om arbetskraftens rörlighet, som kan aktualiseras i samband med föranslutnings- och omvandlingsfaserna, måste regleras och reglerna på lämpligt sätt föras in i de berörda avtalen och fördragen.

2.13. Dessutom stöder kommittén högnivågruppens förslag att ge en enda kommissionär i uppdrag att samordna alla frågor som rör fri rörlighet.

2.14. Till sist bör det betonas hur undanröjandet av hinder för fri rörlighet genom utveckling och anpassning av gemenskapsinstrument och genom lämpligt samarbete mellan medlemsstaterna både främjar framväxten av ett mer solidariskt Europa och framför allt är en avgörande faktor när det gäller att förstärka Europas sociala dimension.

3. Särskilda kommentarer

a) Att förbättra och anpassa reglerna

3.1. Först och främst är det nödvändigt att korrigera de juridiska brister som gör den administrativa situationen osäker för de unionsmedborgare som har för avsikt

att söka arbete i ett annat land än det land där de vanligtvis är bosatta. Dessutom är det lämpligt att avskaffa förfarandet med kortvariga förnyelser av uppehållstillstånd för dem som legalt har varit bosatta i en av medlemsstaterna under flera perioder när den sammanlagda bosättningsperioden är längre än ett år. Detta är nödvändigt både för att kunna få till stånd en mer översiktlig och samstämmig tolkning av rätten till fri rörlighet och för att förstärka kampen mot illegalt arbete och skattesmitning.

3.1.1. Kommittén ser alltså positivt på kommissionens avsikt att i detta avseende ändra direktiv 360/68/EEG, vilket även EU-domstolens rättspraxis förordar.

3.1.2. Mer allmänt betonar kommittén hur viktigt det är att gemenskapsreglerna anpassas efter domstolens beslut. Den rättspraxis som härrör från domstolens utslag måste utgöra ytterligare en anledning att snabbt fullborda all nödvändig integrering och alla anpassningar. Trots att de enskilda sammanlagda punkterna är betydelsefulla har godkännandet av kommissionsdokumentet ett större politiskt värde.

3.2. När det gäller frågan om familjers återförening, som naturligtvis hänger samman med frågan om lika behandling och social integration av kärnfamiljen, innebär kommissionens förslag kort sagt en utvidgning av den rätt som kärnfamiljen verkligen har när det gäller att bevara sin sammanhållning, inte enbart på grund av känslomässiga band, utan också på grund av de eventuella familjeplikter som går utöver det ekonomiska. Kommittén ser positivt på detta förslag.

3.2.1. Många av de ovan nämnda frågorna härrör från förordning (EEG) nr 1612/68 vars översyn verkar ha mycket stor betydelse när det gäller att förverkliga rätten till fri rörlighet fullt ut. I avvaktan på att kommissionen skall formulera de nya reglerna väntar kommittén stor vikt vid det som kommer att tillföras när det gäller att säkerställa den migrerande arbetstagaren och hans eller hennes familj lika behandling och fullständig integrering i värdlandet.

3.2.2. I synnerhet anser kommittén att den ovan nämnda förordningen (EEG) nr 1612/68 borde ändras i överensstämmelse med domstolens grundläggande rättspraxis när det gäller lika behandling på det sociala, ekonomiska, skattemässiga och kulturella planet för alla arbetstagare som flyttar och deras familjer för att underlätta fullständigt utnyttjande av de medborgerliga rättigheterna.

3.2.3. Kommittén anser också att högnivågruppens förslag när det gäller att avskaffa viseringskrav för medborgare i tredje land som har familjeanknytning till

en arbetstagare från ett EU-land har stort socialt värde, och påminner om att man redan har yttrat sig i denna fråga.

3.3. När det gäller gränsarbetare är följande frågor viktiga:

— Social trygghet, på grund av de olika kriterierna för att bevilja stöd vid invaliditet, arbetslöshetsundersökning och hälsovård när det gäller arbetstagare och deras familjemedlemmar etc.

— Beskattning, på grund av att skattesystemet i det land där arbetstagaren bor överlappar systemet i det land där personen i fråga arbetar.

3.3.1. Kommissionsdokumentet förklarar inte vilka instrument som skall antas för att uppfylla gränsarbetarnas krav på social trygghet utan begränsar sig till att bekräfta att "särskilda bestämmelser för gränsarbetare bör antas". Dessutom bekräftar kommissionen att ett förslag kommer att presenteras för rådet under 1998 som rör översyn och förenkling av förordning (EEG) nr 1408/71. Kommissionen avvaktar detaljerad information om kommissionens förslag i frågan.

3.3.2. På skatteområdet där gemenskapen inte har någon klar kompetens har bestämmelser lagts fast genom bilaterala avtal mellan olika länder. I dessa avtal finns en enda gemensam hänvisning till fördragets artikel 220 om dubbelbeskattning. Kommittén föreslår att kommissionen skall genomföra en grundläggande kontroll av hur dessa skattekonventioner fungerar i syfte att utarbeta en mall för liknande överenskommelser som skall föreslås medlemsstaterna.

3.4. Skälen till att man vill ta itu med översynen av förordning (EEG) nr 1408/71 är många och rent generellt finns det krav på förenkling och bättre samordning av de sociala trygghetssystemen inom unionen med hänsyn till de förändrade sociala och ekonomiska villkoren samt ändringar i praxis.

3.4.1. Kommittén rekommenderar att förenklingen skall genomföras med beaktande av varje arbetstagares rättigheter och särarterna inom alla nationella socioekonomiska och sektoriella sammanhang genom att arbetstagaren får möjlighet att tillgodoräkna sig alla tjänsteår och all yrkeserfarenhet som ackumulerats under arbetslivet. Alltså måste denna förenkling underlätta fri rörlighet eftersom målsättningen är lika behandling av alla medborgare.

3.4.2. Genom att beakta det stora antalet samordnade nationella system och anpassa förordningens olika aspekter efter domstolens rättspraxis borde man vid moderniseringen kunna övervinna de svårigheter som

för närvarande finns när det gäller överensstämmelse i fråga om den tillämpliga lagstiftningen. Dessutom borde vissa bestämmelser som rör sysselsättningen ändras och särskilda åtgärder som fortfarande saknas borde införas exempelvis när det gäller uppehållstillstånd och tidigare uteslutna områden, till exempel i fråga om förtidspensionering och särskilda system som rör offentligt anställda.

3.4.3. För att råda bot på de brister som fortfarande finns måste man så snabbt som möjligt utforma avtal mellan EU och tredje land. Dessa avtal skall i synnerhet omfatta arbetstagarnas rörlighet. Schweiz är det land som bör komma i fråga först, men sedan även alla mindre berörda länder.

3.4.4. Kommittén bekräftar dessutom att ett förbättrat och mer effektivt socialt skydd kan bidra till att främja och förstärka ekonomisk framgång, vilket man redan tidigare uttryckt i yttrandet om kommissionens meddelande "Modernisering och nydaning av social trygghet i Europeiska unionen" ⁽¹⁾.

3.5. Kommittén stöder även kommissionens förslag till ändring av förordning (EEG) nr 1408/71 om att förstärka och förbättra den juridiska ställningen för arbetstagare från tredje land som vistas legalt inom unionen. Formellt presenterades detta förslag samtidigt med åtgärdsplanen i november 1997 ⁽²⁾.

3.5.1. Kommittén har redan yttrat sig positivt i detta avseende ⁽³⁾ och framhållit att förordningens godkännande både förverkligar principerna om icke-diskriminering och utgör ett instrument i kampen mot illegalt och oreglerat arbete.

3.6. Kommissionen påminner om förslaget till direktiv om kompletterande pensionsrättigheter. Kommittén har uttalat sig positivt om detta direktivförslag ⁽⁴⁾, men betraktar det bara som ett första steg emot målsättningen att uppnå fullständigt fri rörlighet inom området för kompletterande pensionsrättigheter.

3.6.1. Det bör dock framhållas att förslaget i huvudsak angår tillfälligt utsända arbetstagare. Förslaget kommer inte med några lösningar på ett antal svåra problem när det gäller att helt och fullt kunna överföra kompletterande pensionsrättigheter, till exempel när

⁽¹⁾ EGT C 73, 9.3.1998.

⁽²⁾ EGT C 6, 10.1.1998.

⁽³⁾ ESK:s yttrande om "Förslag till rådets förordning (EG) om ändring av förordning (EEG) nr 1408/71 med avseende på dess utvidgning till att gälla medborgare i tredje land", EGT C 157, 25.5.1998.

⁽⁴⁾ ESK:s yttrande om "Förslag till rådets direktiv om bibehållandet av kompletterande pensionsrättigheter för anställda och egenföretagare som flyttar inom Europeiska unionen", EGT C 157, 25.5.1998.

det gäller det minimala antalet pensionsgrundande år, svårigheten att överföra förvärvade pensionsrättigheter och beskattning.

3.6.2. Kommittén är medveten om de stora skillnaderna mellan de nationella reglerna i denna fråga, men anser att de kompletterande pensionsrättigheterna har kommit för att stanna i samtliga EU-länder, i synnerhet med tanke på den nedskärning som ägt rum i de offentliga pensionssystemen.

3.7. Förbättrad grundutbildning och vidareutbildning skulle kunna göra arbetstagarna mer lättroliga och intensifiera rörligheten. Kommissionens engagemang i denna fråga har redan resulterat i en grönbok⁽¹⁾ som identifierar hindren för rörlighet över gränserna ur språklig synvinkel och när det gäller bristen på information och företagens ovillighet att ta emot praktikanter. Kommittén har redan yttrat sig om denna grönbok⁽²⁾.

3.7.1. Det bör fästas stor vikt vid förbättring av alla medborgares språkkunskaper och kommittén efterlyser en förstärkning av alla gemenskapsprogram som har som målsättning att öka språkkunskaperna och det kulturella utbytet, i synnerhet Sokrates- och Leonardo-programmen.

3.7.2. Kommittén ser positivt på de instrument som skall underlätta rörligheten i Europa för lärlingar och har redan uttalat sig om "främjandet av europeiska banor för varvad utbildning".

3.7.3. ESK rekommenderar alltså att kommissionen och medlemsstaterna anstränger sig att förverkliga verklig rörlighet såväl när det gäller studenter och lärlingar som när det gäller dem som följer utbildningar som främjar den gränsöverskridande dimensionen, med motsvarande rättigheter för dessa personer som för dem som redan utnyttjar den fria rörligheten i enlighet med artikel 48 i fördraget.

3.7.4. Avslutningsvis får man inte negligera det angelägna behovet att vidta åtgärder för att övervinna hinder och råda bot på de brister som fortfarande finns när det gäller att erkänna utbildningsbevis, tekniska yrkeskvalifikationer och yrkeserfarenheter. Dessutom är det nödvändigt med en kontinuerlig uppföljning av den pågående utvecklingen i varje medlemsstat och på gemenskapsnivå, även med bidrag från arbetsmarknadens parter.

b) *Arbetsmarknaden: förvaltning, samarbete och information*

3.8. Rätten till fri rörlighet måste även beaktas mot bakgrund av en gemensam strategi för sysselsättningen och inom ramen för en aktiv arbetsmarknadspolitik. Är

1994 startades Eures-nätverket och på basis av den tekniska och operativa utvecklingen som ägt rum sedan dess har detta nätverk stor betydelse, till exempel som katalysator och styrmedel när det gäller att förbättra samarbete mellan offentliga arbetsförmedlingar i olika länder. Dessutom har Eures-nätverket en viktig roll som datainsamlare inom ett stort antal områden och som förmedlare av konsulttjänster. Eures-nätverket borde dock utvidgas och förstärkas genom att man gör det känt i större utsträckning och genom att kvaliteten förbättras och informationskvantiteten ökas. Detta kan till exempel ske genom att arbetstagarna tillförs information och styrmedel som underlättar för dem att finna sig till rätta på arbetsplatsen och i samhället, samt genom att man via särskilda förfaranden öppnar möjligheter för arbetstagare att införa sina meritförteckningar i ett nätverk.

3.8.1. Eures får inte begränsa sin verksamhet till utbyte av information om tillgång och efterfrågan på arbete, utan måste också ha en aktivt främjande roll när det gäller yrkesutbildning, i synnerhet i fråga om gränsarbetare, samt när det gäller tillgången till arbetsmarknaden och frågor som rör den sociala tryggheten.

3.8.2. Kommittén betonar också den viktiga roll som Eures-nätverket skulle kunna ha när det gäller att övervinna hinder för arbetstagarnas fria rörlighet. Eures-nätverkets roll är dessutom viktig för att framhålla och förstärka arbetsmarknadens parter och andra intresseorganisationers betydelse. Dessa parter är oumbärliga i dialogen på arbetsmarknaden och när det gäller överenskommelser om sysselsättningsfrågor. Arbetsmarknadsorganisationerna kan, i synnerhet i gränsområdena, bidra till att lösa problemen för de arbetstagare som beger sig utomlands, men ESK anser dock att det är lämpligt att kommissionen ansluter sig till det krav som redan framhållits av flera mellanregionala fackföreningskommittéer om mer effektivt och kontinuerligt utnyttjande av de befintliga rådgivande kommittéerna. När det gäller arbetsmarknadens parter och andra intresseorganisationers roll i denna och andra frågor har kommittén redan rekommenderat att det är lämpligt att främja deras regelbundna deltagande i program och gemenskapsinitiativ⁽³⁾.

3.8.3. Kommissionen avser att främja särskilda informationsåtgärder för medborgare, arbetsmarknadsaktörer, jurister och offentliga myndigheter för att sprida kännedom om rätten till fri rörlighet. I detta sammanhang bör man också ta upp problemet med att främja Eures-nätverket, såväl när det gäller att tillsätta Europa-arbetsförmedlare som med avseende på att stärka deras roll.

3.8.4. Bland handlingsplanens olika förslag om att förstärka och förbättra informationen om arbetsmöjligheterna i Europa framhålls förstärkning av samarbetet när det gäller arbetsförmedling, även via Internet.

3.8.4.1. Liksom även högnivågruppen har rekommenderat skulle ett bättre samarbete mellan de nationella administrationerna kunna lösa många problem som rör

⁽¹⁾ KOM(96) 462 slutlig.

⁽²⁾ ESK:s yttrande om "Grönbok om grundutbildning, vidareutbildning och forskning — hinder för rörlighet över gränserna", EGT C 133, 28.4.1997.

⁽³⁾ Högnivågruppens rapport om fri rörlighet för personer, där Simone Veil var ordförande, s. 42.

arbetstagarnas rörlighet. Kommissionen skall föreslå medlemsstaterna att inrätta kontaktpunkter för myndigheterna som skall tjäna som direktkontakt med kommissionen när det gäller särskilda och brådskande problem som hindrar den fria rörligheten. Kommittén samtycker till detta, men anser att ett eventuellt inrättande av särskilda kontaktpunkter för migrerande arbetstagare måste förverkligas inom Eures-nätverket för att undvika risker för överlappning. Här måste man finna snabba och effektiva lösningar på frågor som tillträde till anställning inom den offentliga sektorn, begäran om sociala förmåner eller rätt till återförening av familjen.

3.8.4.2. Kommissionen föreslår att de två rådgivande kommittéerna om fri rörlighet och social trygghet för migrerande arbetstagare slås samman till en enda struktur för att förbättra funktionen och effektiviteten. Kommittén samtycker till detta förslag under förutsättning att kapaciteten förstärks och att samarbetet mellan arbetsmarknadens parter och andra intresseorganisationer och kommissionen effektiviseras.

3.8.5. Det är utan tvivel lämpligt att vidta åtgärder för att sprida och fördjupa kunskapen om rätten till fri rörlighet bland EU:s medborgare, men det skulle också vara nyttigt med förbättrad kvalitativ kunskap om hur denna rätt för närvarande utövas. Det skulle alltså vara lämpligt att kommissionen genomför en analys av förhållandena när det gäller arbetstagarnas rörlighet och särskilt uppmärksammar kvalifikationsnivåer, inkomstskikt och verksamhetstyper, i synnerhet med tanke på att högnivågruppens rapport uppehöll sig vid detta viktiga bedömningskriterium och betonade kravet på en prognos över vilka kvalifikationer arbetsmarknadens utveckling kommer att tvinga fram⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Högnivågruppens rapport om fri rörlighet för personer, där Simone Veil var ordförande, s. 42.

Brüssel den 28 maj 1998.

3.8.6. För att kunna öka sysselsättningsmöjligheterna genom arbetstagarnas rörlighet föreskriver handlingsplanen finansiering i enlighet med Europeiska socialfondens artikel 6 när det gäller nyskapande projekt till stöd för yrkesutbildning eller omskolning och till hjälp för unga som vill ut på arbetsmarknaden.

3.8.7. Kommittén ser positivt på detta initiativ, som erbjuder nya möjligheter att främja sysselsättningen och samtidigt undanröjer hinder för rörligheten, och rekommenderar därför att dessa projekt inte skall förbli enbart initiativ utan att de skall inramas av en enhetlig och integrerad strategi för att kunna ha strukturella effekter på de nationella systemen. ESK framhåller dock att man enbart genom att utnyttja samordningsvinsterna mellan Eures- och Interreg-programmen skulle kunna erhålla effektiva kopplingar mellan yrkesutbildning och arbetsmarknad. Likaså skulle en förstärkning av samordningsvinsterna mellan Eures och de andra gemenskapsprogrammen kunna leda till viktiga möjligheter.

4. På grund av att kommittén är övertygad om att det är viktigt att bekräfta rätten till fri rörlighet avser ESK att aktivt bidra till förberedelserna av den europeiska konferensen om rörlighet för arbetstagare som är planerad till 1998 vid trettioårsjubileet av 1968 års förordning.

4.1. Kommittén uppmanar kommissionen och rådet att visa beslutsamhet och fortsätta med alla initiativ som bidrar till att rätten till fri rörlighet kan utövas på ett konkret och fullständigt sätt, genom att ta alla lämpliga initiativ så att rätten till fri rörlighet blir reell för samtliga medborgare.

4.2. Kommittén framhåller slutligen hur den fria rörligheten för arbetstagare och medborgare, genom nödvändiga åtgärder såväl på det rättsliga planet som på arbetsmarknaden, kan inlemmas i målsättningarna för en fullt utbyggd inre marknad.

Ekonomiska och sociala kommitténs

ordförande

Tom JENKINS